

Выходитъ во Львовѣ що Середы и Суботы (кромъ русинскіхъ) о 4-5-й годинѣ пополудни. Литерат. додатокъ „Библиотека лѣтнія, поѣтій“ выходитъ по 2 печат. аркушъ кожного 15-го и послѣднаго для кожного мѣсяца.

Редакція, администрація и експедиція підъ Ч. 8 улиці Академічнії.

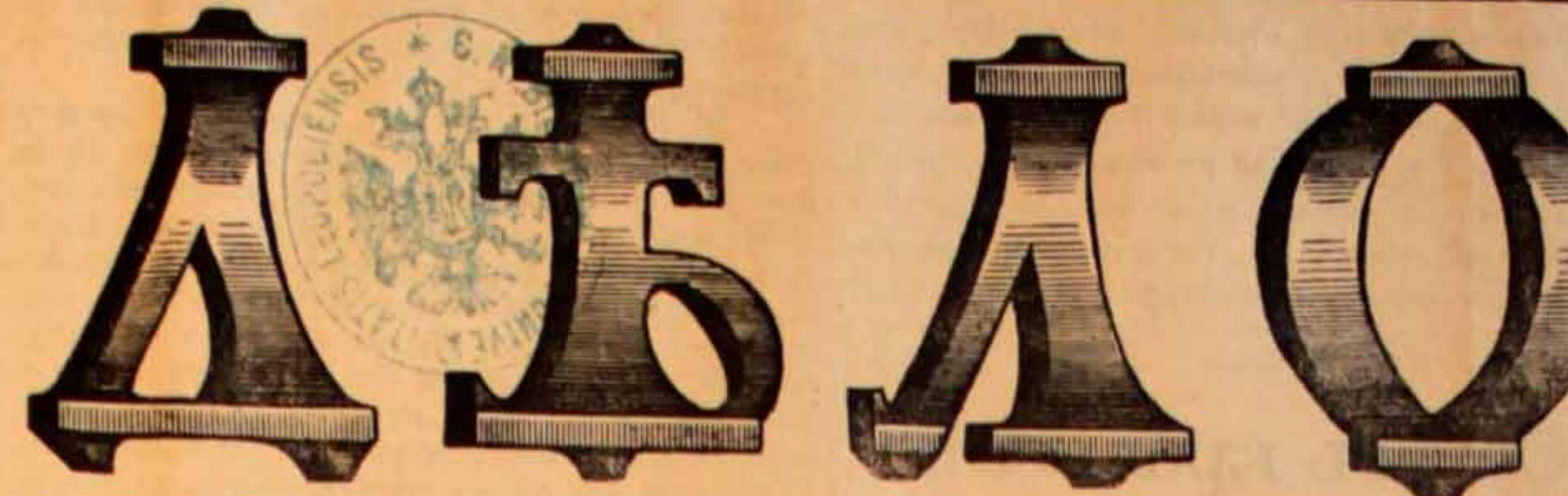
Всі листи, посыпки и рекламиції належить пересилати підъ адресою: редакція и администрація „Дѣло“ Ч. 8 ул. Академічна.

Рукописи не вverteаются толькі на попереднє застереження.

Поодиноке число стоить 12 кр. а. в.

Оголошення приймаються по цій 6 кр. а. в. бѣль однією строкою печаткою.

Рекламації неопочатаній вѣдьмъ бѣль порта. Предплату належить пересилати франко (найлучше почтовими пересилками) до: Администрації часопису „Дѣло“ у Академічнії Ч. 8.

VII. Читателъ въ Россіи просимо мати на уважѣ, що въ вимовѣ =j, ѣ, ѣ=і, і (въ серединѣ и на концѣ слівъ)=ы, и (на початку слівъ и по самогласныхъ)=і, ѣ (на початку слівъ)=ві.

Отъ Администрації.

Съ днемъ 1 (13) жовтня розпочався 4-й чвертьрікъ. Просимо поскоріти съ надсланьемъ предплати на новий чвертьрікъ, а заразомъ просимо вирѣвнати рахунки за минувшій чась.

ЧИСЛО СОБЪ ВЪ НУЖДѢ ДАЮТЬ РАДУ?

(Прислано по розплату земельній землемѣръ им. Качковського.)

Вже колька лѣтъ обговорюється у нації справа сельськихъ крамниць и гуртового магазину, щоби тымъ крамницямъ доставляти потрѣбніхъ товарівъ. Много вже тихъ крамниць сельськихъ и повсюдівся, дикуючи товариству им. Качковського, що поднесло ѹю справу, и гдякимъ людямъ добромъ волѣ, що помогли отворити колька тихъ крамниць. О результатѣ тихъ операцій крамниць мало ѹю звісно, бо не має осередка, котре велобы яку таку статистику, щоби хотѣть приближеню знати, які результаты до цього часу вже осягнено и въ загальѣ якъ дѣло, о котрому писали и говорили, далеко поступило и чи справдѣ нашъ народъ має въ того яку таку користь. О великої користі нема ѹю и думати, бо майже всѣ властители теперѣшніхъ крамниць купують свои товари якъ не въ третої то певно ѹю привавобы, "они платять тому, у котрого въ другої руки купують, а ще имъ такожъ треба гдець заробити. Тому то селянинъ мусить дорожше на селѣ товари купувати, чимъ въ мѣстѣ, щоби одному и другому або наїйтъ третому доставленіи дати заробити. Заробокъ, які має селянинъ, купуючи товари на селѣ, єсть толькъ той, що бѣль не тратить часу на їду до мѣста и хотіть и тоє не може уважати малозначнімъ, всеки таки тою системою не осягнено того, чого сягнути належить, с. в. щоби селянинъ достававъ потрѣбній ему товари що найменше не дорожше якъ у жида въ мѣстѣ, не тратиши свого дорогого часу. Тоє а виїть єще бѣль осягнути можемо посередствомъ гуртової крамницѣ або хотѣ центральнѣмъ бюромъ купецькимъ, котре стоялобы въ тѣсній звязи съ продуцентами потрѣбніхъ для сельськихъ крамниць товарівъ и єсть крамницами нашими и то такъ, щоби при більшихъ замовленняхъ товари просто въ фабрики висылали до крамниць, щоби тымъ способомъ заощадити виїдатки на опакованье, переложеніе, перевозанье и т. п. операції на головній складѣ, бо всѣ ті виїдатки мусить купуючі заплатити, а тутъ власне ходить о тое, щоби купуючому доставалися товари якъ въ найдешевшіе. Нема надъ ощадності въ купецькихъ дѣлахъ, розуміється ощадності тамъ, где веть потрѣбна и на мѣсці. Більше минувшого року порѣшило на зборѣ товариства им. Качковського обговорити справу головної крамницѣ, але до цього часу той задати не розвязано, хотѣ и якъ она нагляча, залежаючися то бракомъ капіталу, то людей фаховихъ. Однако, на скілько намъ вѣдомо, не зроблено до цього часу нічого більше въ тѣмъ дѣлѣ, щоби на будуче приїсти собѣ на тую цѣль капіталъ и фаховихъ людей, бо тає одно якъ и друге въ землѣ само не виросте, ихъ треба дуже пильно пушкати. Якъ нагляча потреба центральної крамницѣ або купецького бюра, показує намъ дуже наглядно втока одного патріота-селянія на посередніхъ зборахъ товариства им. Качковського. Онъ не розводився довго, сказавъ толькъ колька, але и тихъ колька слівъ повинні ввернути на себе увагу: "обіцяють и обіцають, що буде головна крамница, таї не може дождатися", себѣ-то обіцяють панъ ко-їсіза поважаний. Онъ отозвався до обраныхъ

жухъ, та тепле его слово. Кто его знає, чи сей мужикъ прїїхавъ на зборы для вислуханія справовданія касоваго, котрого бѣль може и не зрозуміти, чи може зади головної крамницѣ. И намъ, адаєся, що коли бѣль рѣшивши висказати нападений слова, то певно головна крамниця була поводомъ їго їїди до Львова на зборы. До наведенныхъ слівъ нашого мужика-патріота поївомо собѣ додати ще колька слівъ, а именно: не дай Богъ, якби обанкрутиться одинъ толькъ сельскій крамарь, то вѣнч наші заходы около крамниць пропадуть и намъ добрається за дотеперѣшній труды проклади а не вдика, бо и тутъ вачали мы дійти въ горы а не бѣль фундаменти будувати.

Въ одній львівській газетѣ вчитали мы агадку про анкету купецьку, що уже забирається до обговорюваної той справы, тожъ и мы рѣшилися подати гдякимъ уваженіемъ нарадѣ, що пристаєсь хотѣ одно слово нашої розвѣдки до розвинання тає важного питання, якимъ у нації тепер гуртова крамниця.

Мы не намѣряємо подавати які вже обробленій проекта, на основѣ котрого можуть заразити отворити крамницю, хочемо толькъ внести гдякимъ факта существоючій на полі купецькимъ, щоби тымъ показати, якими дорогами ходить, якъ имъ треба дойти до назначеної цѣлі. Мы намѣряємо въ короткихъ словахъ поговорити о товариствахъ консумційнихъ, намъ бѣль-менше знанихъ, котрими майже таї самі обставини викликали якъ нашу гуртovу крамницю, съ тою увагою, що не таї сама ихъ організація, бо таї заявляють обставинами мѣщесвими, якъ результатѣ дослідженій починки ввернутіи на свое наше увагу, щоби не прїїхло и намъ тає дорого заплатити за науку, якъ заплатило не одно вже товариство кідаючися съ мотыкою на сонце.

Однимъ въ найстаршихъ и найбільше розвиненихъ товариствахъ консумційнихъ єсть безперечно "Rochdale Society of equitable Pioneeřs" въ Рочдѣлѣ близь Менчестра. Е. Рихтеръ въ своїмъ невеличкому дѣлѣ "Die Consumentenreine, Berlin 1867" описує завинанье тогого товариства отъ якъ: "Було то сумрачний, холодномокрый, правдиво англійскій день 1843 р. Въ задній комнатцѣ въ убогої гостиції въ Рочдѣлѣ, осередку новинного промислу Англії, зборалася около пѣти десятка убогихъ ткачівъ и стали раду радити, якби-то имъ въздобути въ нужды и клопоту и здобути собѣ въ таку, хотѣ траху людску живину. Говорено то ѿ єїмъ то о тѣмъ, якъ винчайно буває, але тижко буде дойти до користного и можливого розвинання тогого для нихъ тає важного питання. Одній въ нихъ думати, щоби съ помочею политичній агітації добитися права загальнаго голосування, щоби тымъ способомъ веунути въ парламентъ значне число своихъ людей; другій заявить, що политичній агітації не нагодують чоловікъ, кто знає, чи парламентъ скоче и чи вможе намъ помогти хотійбы и веунути туды нашихъ людей, — рѣжно на сїтѣ буває. Правительство, каже бѣль дальше, погрязло єще глубше въ довги, якъ мы самі, оно не може дати обывателеви нѣчого іншого, якъ толькъ то, що стягне въ него податкамъ. Іншій винчайно розвиновався довго надъ тымъ, щоби не шукати помочи у правительства далеко въ Лондонѣ, але тутъ дома у своихъ хлѣбодавцівъ-фабриканцівъ и то перве просити о підвищенії плати, а коли просльбами нѣчого не вѣдуть, примусити ихъ до того загальнаго застановою роботи. Ти выводи привали до смаку особливо молодымъ роботникамъ. Однако старшій спротивилися тому доказуючи, що они вже не разъ не два брали удѣльъ въ такихъ загальніхъ звонатахъ застановою роботи и въ того нѣчого або дуже мало ѹю для нихъ вийшло. Невеликій бути зборъ, — тожъ скоро перервалася нитка дискусії. По довшої перервѣ забравъ голось одній ткачъ, бувалый вже въ сїтѣ и обіцають, що буде головна крамница, таї не може дождатися", себѣ-то обіцають панъ ко-їсіза поважаний. Онъ отозвався до обраныхъ

більше менше такими словами: "Братцѣ, видимо, що трудно намъ на сїтѣ жити, а єще тижки, хотѣ траху підвищити нашу екзистенцію; не можемо добитися виїшої плати, то мусимо старатися дальше зайти съ тымъ, що заробляємо; коли нашъ заробокъ не дастися побольши, то мусимо напій потреби користиції відъ урядити. Може зможемо колись тымъ, що обережемо, взяти икес предпріємство, въ котрого будуть доходи, а тими хотѣ въ частії по приїмстви, до якихъ одному чоловікови годѣ виїти, тутъ треба получена силь фізичніхъ и грона. Знаю, що жадень въ нації не має столько капіталу, щоби сїтѣ купити хотѣ одну акцію, але чиже мусимо мы толькъ желанцівъ будувати? Не можемо мы зачати отъ малыхъ рѣчей якъ прим. закупити спольно потрѣбній намъ живности. На то ачайже вистарчить збраженій нами гропъ, якъ скинемо разомъ у одну скарбонку и т. д." Не вѣнчъ товариши въ порозуміли зраву, куда его бесѣда веде, а ѹо его вѣнчъ уважали якъ чесного чоловіка, а на нову ику ідею вдобути не могли, згодилися на єго плинъ, — божъ и тає не могли богато утратити, бо не було ѹо тратити. Зъ слова прїшло заразть до дѣла и таки того самого вечера відписало 12 ткачівъ, що будуть вкладати въ землериску касу ѹо тиція по б крейцардѣ. Того самого вечера не могли наїтъ вѣнчъ по б кр. заплатити, така нужда була межи ними. Товариство охрестили "Rochdale Society of equitable Pioneeřs" т. в. роцдельське товариство чесніхъ піонерів. (Піонерами называно тогды тихъ, що викорчували лѣси дѣнії въ Америцѣ и тымъ отривали культурѣ нове поле). 12 було ихъ якъ запостолівъ и то простихъ ткачівъ, не було же межи ними анѣ одного фахового купця, анѣ одного філософа, анѣ одного теолога — вѣнчъ они прості люди, що ледво умѣли свою імі подпиши, а дали починъ такому великану - товариству, якимъ тепер роцдельське товариство. Кто въ нашіхъ ученихъ подумавъ, ѹо ти виголодній ткачъ вѣмѣють тає повесті дѣло, ѹо роцдельське товариство вже въ другомъ роцѣ ѹого существованія мало своїхъ млини, свої пекарнї, свої рѣзницї! Кто бути тогды подумашъ, видиши тихъ зголоднілыхъ ткачівъ въ мокрій, темній хатинѣ зажуреныхъ, якъ имъ и ихъ родинамъ на сїтѣ жити, ѹо они станутся батьками цѣлыхъ сотень товариства, котрій сегодня обертають мільйонами и не одибій нуждѣ смѣло чоло вставляють, ба саме товариство "чесніхъ піонерів" оперує сегодня мільйонами, бо поїдає великий фабрики и не одному братви подасть кусокъ хлѣба и вирне не одну душу въ пазурь лихваря!

Мы съ намѣромъ забавилися траху довше при тѣмъ товариствѣ, бо оно по перше варта того, ѹо стягне въ него податкамъ. Іншій винчайно розвиновався довго надъ тимъ, щоби не шукати помочи у правительства далеко въ Лондонѣ, але тутъ дома у своихъ хлѣбодавцівъ-фабриканцівъ и то перве просити о підвищенії плати, а коли просльбами нѣчого не вѣдуть, примусити ихъ до того загальнаго застановою роботи. Ти выводи привали до смаку молодымъ роботникамъ. Однако старшій спротивилися тому доказуючи, ѹо они вже не разъ не два брали удѣльъ въ такихъ загальніхъ звонатахъ застановою роботи и въ того нѣчого або дуже мало ѹю для нихъ вийшло. Невеликій бути зборъ, — тожъ скоро перервалася нитка дискусії. По довшої перервѣ забравъ голось одній ткачъ, бувалый вже въ сїтѣ и обіцають, ѹо буде головна крамница, таї не може дождатися", себѣ-то обіцають панъ ко-їсіза поважаний. Онъ отозвався до обраныхъ

Предплата на "Дѣло" для Америки:		Для Россіи
на пѣль роць	8 зр.	на пѣль роць
на пѣль роць	4 зр.	на пѣль роць
на чверть роць	2 зр.	на чверть роць
на чверть роць	12 зр.	на чверть роць
на пѣль роць	6 зр.	на пѣль роць
на чверть роць	3 зр.	на чверть роць
и самъ додатокъ:		на самъ додатокъ:
на пѣль роць	5 зр.	на пѣль роць
на пѣль роць	250 зр.	на пѣль роць
съ дод. "Библиотеки":		на пѣль роць
на пѣль роць	14 зр.	на пѣль роць
на пѣль роць	6 зр.	на пѣль роць

До історії хороби галицько-польськихъ шовинистовъ.

Съ жалѣмъ приходить намъ записати новий объявъ шовинистичної хороби, про которую говорили въ послѣдніомъ часѣ. Она объявила сего разу въ Краковѣ.

Ледво ѹо вспѣло завязатися господарско-промислове тої рускѣ въ Станиславовѣ, а вже стало оно сбою въ очахъ галицько-польськихъ шовинистовъ. Gazeta Krakowska посвята цѣлу вступну статію новому товариству и въказавши, ѹо єе объявъ дуже небезпечній, который мало ѹо вимагає вмѣшательства поліції, възываючи цѣлу польську суспільність, ѹоби въсѧ способами и силами убила такі объявы середъ Русинівъ, ико "дуже небезпечній для краю". Для пробы логики Gazetы Krakow. вай послужити отъ хочби сей уступъ: "Nadawanie cechy narodowiœsciowej instytucjiom — пише Gaz. Krak. — которыхъ цеlemъ nie jest narodowa, ale kultura, agronomia, przemysl lub finanse, nosi w sobie coś falszywego w założeniu, a zarazem wrogiego i niechętnego dla społeczeństwa, w którym instytucje takie są zakładowane". А заразъ потомъ приїзна Gaz. Krak. "Duch narodowy odzyska się żywo w každej instytucji"! — Слѣдувало отже, ѹо польськія приїздили признаніи Gazetы Krak. кожда інституція має цѣху народну, хочби она не була спеціально призначена для отбудови якої небудь державы, ѹо отже и кож

чить ему довѣрительныи листы и обнять веденіе дѣлъ свои амбасады. Вѣденій газеты призываютъ нового амбасадора россійскаго, который на своихъ давнѣшнихъ становищахъ въ Константиноополи и Лондонѣ умѣнъ удержати якъ наилучшіи отношенія съ дворами.

(Эзѣздъ австрійскихъ роботниковъ), запой-
дженый заразъ по голосамъ азерѣ арестованы
напастниками Марштадингера, отбувши миушиго
тыжднѧ въ Бернѣ. На тѣмъ эзѣздѣ раджено надъ
политическими и экономическими потребами и бажа-
ниами австрійской партии роботниковъ. Въ диску-
сіи надъ предложенными эзѣзовъ резолюціями
промовляло колѣканіе роботниковъ; въ они
подносили потребу права загального голо-
сованія, которое може дати роботникамъ можностъ
мати вѣльѣ изъ законодавства, а въ загалѣ стоя-
ти на тѣй основѣ, що роботники повинни добу-
ваться своихъ правъ по дозорѣ легальнѣй.

(Колонизація Босніи и Герцеговины.) Прав-
ительство краеве въ Сараевѣ поручило властямъ
окружнѣмъ и поѣтовымъ, щобы швидко давали
отповѣди на всікъ запытавши интересованныхъ,
ко-
трѣ хотѣнби колонизувати Боснію и Герцеговину. Кромѣ тогоже выдало правительство цирку-
ляръ съ близшимъ поясненiemъ отношеніи. Коль-
нисты мусятъ поїдати якіе капиталъ и охоту
до праць. Поки не скончиться катастрофный по-
мѣръ грунтѣвъ деражаныхъ, поти правительство
не буде могло придаливати земель колонистамъ.
Кольнисты могутъ купувати або арендувати
грунты приватнѣ; за моргъ грунту платится 10
до 50 зп., а въ Пловдинѣ пять 100 зп. За а-
ренду — грунту платится 1—10 зп. Можна
такоже арендувати.

— чити за отданіе $\frac{1}{3}$ частіи
доходнѣ властителеви. Прав-
тво обѣцює колонистамъ моральну подмогу, але матери-
подмоги при тенерѣніи станѣ финансово не
може обѣцювати.

(Аферы въ радѣ мѣскѣй въ Праздѣ.) Новыми
бумагами Праги выбрано Чехи дра Черног-
го, но Чехи мають въ радѣ мѣскѣй большинствъ.
Въ свой инсталляційной промовѣ дра Черногъ
говори по чески и называетъ Прагу "золотою слав-
янською Прагою", съ заманистувань сплавиль-
скостью столицѣ Чехъ. Нѣмецкій члены рады мѣ-
скѣй — которыхъ есть 5, мѣжъ тими 4 жиды —
оскорбилии были такою промовою бурмистра и
были заявлены, що складаюти свои мандаты ради-
ныхъ, бо бурмистръ въ свой промовѣ образиъ
нѣмецкѣхъ жителей Праги и Чехъ. Бурмистръ
однакоже замагодавъ туку справу, заявивши на
засданіи рады, що онъ не маєтъ намѣренія оскор-
бить Нѣмцівъ и що онъ буде рѣвно справедли-
вымъ для обохъ народовъ.

ЗАГРАНИЦІЯ.

Россія. (дѣланіе ю. Глазунову.) П-
Вистинка обѣщає, що до 1 септима доходы
державы выносятъ 346 миліонівъ, въ выдатки
390 $\frac{1}{2}$ миліонівъ. Въ прирѣнію до миушиго
року збѣльшились доходы о 30 миліонівъ, а одно-
часно зменшились выдатки о 26 $\frac{1}{2}$ миліонівъ.
До 1 (13) жовтня повернули цари и царени до
Гатчини зъ лѣтної резиденціи Александриї. —
Бѣлозерскій канал замерз; плавба застопо-
вена. Въ ночи въ д. 3 (15) с. м. було въ Пе-
тербурзѣ 4 степеній замін, а въ Нижнѣмъ Нов-
городѣ и Костромѣ десять. Плавба на Волзѣ и
Камѣ здержана. — Ноєтнія вѣсти, що кн. Вязем-
скій, начальникъ прасового бюро, має уступити
для того, що новий законъ о обостренію прасы
выдано безъ его вѣломости. Деси однакоже си-
ней не потвердилися.

(Дополненіе прасового закона за р. 1865.)
Аксаковска Руза обговорюючи послѣдніу поїздку
царя до Москви, видѣть въ ней наглядный до-
казъ, "даже тихъ революційныхъ пугачъ и чу-
дацъ", якимъ до сего поры не перестаютъ въ
Россіи балакутити свободы правительственныехъ
дѣйствій не по розуму "усердные слуги престола
и отечества". Плодомъ наслору тихъ "усердныхъ
слугъ престола и отечества" вважасъ Руза по-
слѣднє обостреніе прасового закона. Руза не по-
хвалилъ сего обостренія и думавъ, що россійска
верховна власть при своїй реальнѣй и дѣйствнѣй
силѣ не потребує лакатись привиднѣй революції
и опозиційныхъ елементовъ россійской суполь-
ности. Та перозумій "слуги отечества" держа-
ють правительствуок окружать твердою рукою не
только явныхъ вороговъ, але и всіхъ вyrазъ не-
приложи сму мысли и борони Боже що небудь
такого учинити, щобы будо похоже на уступку
лабераламъ. Таке направленье въ рос. властніхъ
справахъ — говоритъ дальше Руза — можна та-
пери признати наїйтъ переважающимъ, — а отѣмъ
годѣ не жалѣть. Правительство навінно бти на-
передъ, держатись народно-историчнїи дороги и
такъ вести Россію до поступу, просвѣтъ, новихъ
свободы, да вымідна всіхъ талантівъ и всіхъ
силъ духа." Правительство, выводитъ Руза,
не потребує лакатись россійскими лабералами, а
се не правднѣй лабералы, а толькъ поєзд лабе-
ралы. Се просто недугъ — сей поєзд лабе-
ралы, а недугъ треба лѣчити, а не закрывати и
карать. Треба, щобы хоробливъ въсѧкъ на верхѣ
вымышлялись, а не держалась у внутрѣ, и чимъ
скорѣше се стансеса, тымъ лучше. Свобода печати
може дѣлать до сего довести, а обмежувань сею ско-
боды може толькъ наїстъ шкоду. — Надъ тоюже
самою справою застанивалась Allg. Ztg. въ ста-
тиї "Das russische Pressegeltepen". Новий законъ
правосуднѣй послѣ Глазунову за р. 1865,
вѣда прасу підъ безъусловну власть администра-
ции, въ чрезъ то привертась той стать, якій бувъ
въ Россіи передъ р. 1865. Якъ тогоди обяснење

свободы прасы вызвало поза границиами Россіи
вздѣтъ заграницыхъ россійскіхъ дневниківъ,
ко-
трѣ выступали даже вороже противъ Россіи, а
мимо всіхъ строгостей и бачності рос. властей
въ безчисленныхъ примѣрникахъ разходились по
всѣхъ мѣсяцахъ Россіи, таїтъ и теперіи новий пра-
совий законъ вызвало таїже вздѣтъ росс. загра-
нич. журналистики таїже напытъ сеи безцен-
зурніи журналистики тайными дорогами въ Россіи.
Очевидно, що зъ сего не може вйтити нѣчого
доброго. Се одна слаба сторона. Есть однакоже
еще и друга слаба сторона сего закона. Коли красні
дневники, обмеженій въ своїй слободѣ, не будуть
могли занимати своими внутрѣшніми справами,
тогда по конечности стануть они шукати про-
стору на іншомъ полі — на полі заграницы
політики — и тутъ плекати небезпечніи плоды.
Чимъ бѣльшій гнѣтъ у внутрѣ, тымъ бѣльша си-
ла високу на вѣтѣ. Се правило простог физики.
Allg. Ztg. нагадує часы Наполеона III, коли то
французскій дневники, придавленій цензурою, не
могли занимати вінтуѣшніми справами и для
того, кинувши на поле заграницы политики, вылекали той шовинизмъ Французії, що доївъ
ихъ до великого нещастя француз-прускій вѣ-
ни. То само може теперіи статись и въ Россію.
И справдѣ вже теперіи замѣти, якъ въ россійской
працѣ починає плекатись таїже шовинизмъ и
розшированія на вѣтѣ — вѣдни съ Нѣмції чи
Австрії. Се може довести Россію до такихъ же
наслѣдківъ, якъ оного часу Франції. Тоже буда-
бы пора, кончить Allg. Ztg., наль тымъ задуматись.

(Нова панславистично програма.) Въ супро-
тивности до радѣ Аксаковской Руси розвивавасъ
Катковъ въ Московскихъ Вѣдомостяхъ свою раду,
щись скрѣпити и обезпечити Россію сильнимъ пра-
вителеви. До сего предклада Катковъ яко
"усердный слуга престола отечества" сїдѣющій
рады: 1) знести засаду свободы — мѣдальони
професоровъ на университетахъ; 2) обмежити
устойбѣ и явиость судоводства; 3) окроїти и
такъ небогатій автономічній свободы громадъ и
земствъ; 4) держати въ "дисциплинѣ" працу, и
5) завести рѣдкій контролъ надъ духовными и ду-
шевными функціями народної интелигенції, або
якъ передають сю точку Каткова иши росс. га-
зеты, — кинути клятву на россійску интелиген-
цію. — Катковъ має теперіи даже великій впливъ
на Россію, тоже его гохось и его программа ледво
чи можуть остатись безъ впливу.

(Переговоры мѣжъ Россію а Римомъ) въ
справѣ католицкіи церкви въ Россіи мали, якъ
звѣщають польскіи газеты, зновъ обновитись. Під-
нявши ихъ росс. пономочникъ Бутеневъ. Россія
жадає, щобы въ костелахъ тихъ країнъ обтубував-
лисъ въ россійськомъ языцѣ. Цаша зновъ жадає,
щобы холмскій давнѣшній уніятамъ а теноръ
православнѣмъ вѣдно было перейти на лат. об-
рѣдъ, щобы приверено епископа Ржевуского, а
зпѣс. Фелінському възначено пенсію и позволено
выхѣтъ за границю. Деси жадиа зъ сторонъ не
уступила бѣгъ своихъ жаданій, але есть надія, що
за ценоротомъ Бутенева до Риму прїайде остаточ-
но до угоды. Сего поєздніого дуже обавляються
польскіи дневники. "Моск. Вѣдомости" тоже по-
тверджаюти ту вѣдомость о пановою розпочатихъ
переговорахъ и надіються, що они скончата
успішно за колька мѣсяцівъ.

(Всероссійску виставу въ Москвѣ) замкну-
то 1 (13) жовтня.
(За Волинію) пишуть до петерб. Краї у дні
23 вересня, що въ пѣдомъ краю переведено це-
рецись коней, придатніхъ для вѣска и що тамъ
же розносяться вѣсти о мобілізації вѣска. При
переснис показалося, що роди коней, особливо
селінськихъ дуже піднудали бѣгъ часу поїздніо
перенеси р. 1877. Тоже само въ рогатіи худоба
дуже много терпить задя неустаючи майже за
разы на худобу. Всї офиційній рапорти о тѣмъ
що зараза усталась, буть непрavidив. Селин терь
підлять страшніи ходи задя сен разазы, а нѣчо
не робито, щобъ положити си якій побудь ко-
нецъ. Рѣзники дорѣзуютъ заражену худобу и
продаютъ мясо; погибла худоба не закончеса
зъ землю, а жиды ведуть явній торгъ шкодами
зъ нашою худобы.

(Духовство а школи). Послѣдніми часами
звѣщають зъ Петербурга о приготовленіяхъ и
заходахъ, щобы привернути въ житѣ давнѣшній
церковно-приходскій школи народній. Розходиться
о то, щобы притягнути близше до заходівъ о
народну просвѣтъ духовенство, котредо деси стоктъ
тѣй оправѣ майже зовѣть на бойцѣ и не
клопочеса про народну просвѣту. Земскіи школи
народній, підлягаючи министерству народної про-
свѣтъ, не мають подлежати духовнїй управѣ.

(Поляки въ западнѣи губерніяхъ) мимо
закона за 10 груд. 1865 р. о заборонѣ купуван-
ня тѣхъ губерніяхъ помѣщичї (дѣлничнї) ма-
стки закуповують тѣ масти, які подає Газета
A. Гатцка, въ той способъ для себе, що набу-
ваютъ ихъ на имъ осбѣ россійскаго походженія.
Въ однѣй київській губернії куплено въ той
способъ Поляками 55 мастикъ съ 84.533 десят-
тинъ землї.

(Жиды на Українѣ). Въ чернігівскій
уїздѣ выкрыто у жидовъ таїй горацій, въ
котрѣхъ выробовано до 70.000 підеръ горацій
на рбк. Баяновъ уважено. — Въ Кам'янцѣ-
Подільскомъ переведено недавно сїмъ процессы
противъ жидовъ, що штукуши ужодували собѣ
праве очи, щобы ухищти бѣгъ вѣсковихъ слу-
жбъ. — Жидовска газета "Разомъ" звѣща-
є, що жиды усильно заходати теперіи въ рѣжнѣхъ

вѣдомостяхъ, щобы за жидовъ, котрї вѣкіи за-
для недавнѣхъ жидовскіхъ погромовъ передъ
вѣсковою бранкою, набирають не жидовъ, якъ
се сїдзу після закона, але хрістіянъ, бо они
допустили погромъ на жидахъ, отже ихъ дѣ-
ти поїднии теперіи ставати за жидовъ до вѣска!

(студентъ Лученъко) бѣграє свою роль добре.
Ігра п-н Плоєцкого и Підвисоцкого була отпо-
вѣдна и зовѣть природна.

Вчера представлена "Фалшивники банно-
твег", образъ зъ народного житї въ 3 актахъ а
6 болонахъ, зъ нѣмецкого Fr. Кайзера, пере-
кладѣ Наторскаго. Штука, хоче давна, все таки
удержує на сценѣ своимъ доволі интересовани-
мъ, хоче не у всѣмъ вѣрнимъ переведенiemъ.
Зъ помежи артистокъ и артистовъ възначилася
передовѣмъ п-н Біберовичъ глубокимъ зрозумі-
льнемъ и прекорюшимъ отданьемъ своїхъ трудно-
роль, дальне п. Грыневецкій въ ролї старого се-
лінна, въведеній нимъ до правдивої типично-
сті, п. Плоєшевскій дуже старанимъ и внови
вѣрнимъ отданьемъ ролї предпреміца Ро-
гатчука и п. Стефурака въ ролї дако-учителя,
отданьїй въластивимъ сему артисту талантомъ
и гуморомъ. Лише п. Підвисоцкій бувъ очевидно
не въ своїхъ елементахъ — маючи задуму преста-
вити чорний характеръ фальшивника. Ігра п-н
Біберовича, Плоєцкого, Пілєцкого, Плоєшевскога и Стефурако-
вича була отповѣдна. Особливо характеристика
нового п. Пілєцкого була удачна. Публика ма-
личисленна.

— Федикъ Острогскій, исторична драма проф. дра
Омелана Огоновскаго, увіччена минувшого року
першою премією, буде представлена першій разъ
вже въ сїдзичу недѣлю. Якъ довѣдѣмо, ди-
рекція театру мала въ програмбѣ поставити "Фед-
ика Острогскаго" на сцену вже минувшої недѣ-
лї, але повздержалася еще одинъ тыждень, що
быть тымъ лучше видало предстадленіе. Що до
вѣйшої стороны представлена "Федика Острог-
скаго", то позовимъ собѣ завѣдомити напередъ
нашу публику, що гардероба до той историчной
драмы буде дуже хороша въ вистави. "Руска Бе-
сѣда" не щадить заходовъ и накладовъ, щобы
вѣйшина въставибѣ драмы стала підъ пару єї
внутрѣшнѣмъ достопримѣстивамъ.

— Загальний збори товариства школиного "Помѣчъ"
бѣгудута дні 21. с. м. въ суботу о 6 год. вече-
ромъ. Видѣлъ має честь запрости своихъ чле-
новъ, щобы членено явилися. Программа слѣду-
юча: Справоданье секретаря и касієра и виборъ
нового видѣбу.

Вечеръ съ танцами въ користь убогихъ ученицъ
устроють товариство рускихъ дамъ дні 23 жовтня
(9 лат. падолиста) с. р.

— Инаугурація року школиного 1882/3 въ університетѣ
львівскомъ бѣгудала въ понедѣлокъ сего тыжднѧ.
Сегорбочный ректоръ дра Радзишевскога открылъ
новий рокъ школиного хорошо промовю, възы-
ваючи молодь до праць и спонінії любови, по-
чмъ дра Вѣльницкій, проф. економії спонінії,
державъ черезъ півтора години бѣгуть, щоби
вѣйшина въставибѣ драмы стала підъ пару єї
внутрѣшнѣмъ достопримѣстивамъ.

переконався, що 116 зр., котрій мав на шік, прошли, — украв жівота! Крім того упражнення була порвана. Таку то жіль давати науку Учнів, і то не дитячі учнів, але 27-літньому Учнів, котрій вже був 5 літів їздив по сіль!

— Польський єпископ краківський Лукашевський, — якъ доносять польські газеты — мавъ заявити, що позволитъ поховати мощи славного польського поета Адама Мицкевича въ гробахъ королевскихъ на Ваведю лишь підъ тымъ уловіємъ, если ему буде дане позволеніе поставить на Ваведю пам'ятникъ пані Пія IX. Краківський ультрамонтан хотівъ вже давніше поставить тамъ пам'ятникъ Пія IX, але тодішній президентъ кракова дръ Зыблікевич не згодився на то, кажучи, що Ваведю для своїхъ, а не для чужихъ, хочбы и найзаслуженнішихъ людей.

— Стефанъ Волошко, бувшій питомець „Ставропігійского Інститута“, звертаючи вже тогда на себе увагу задля свого хорошого тенора, укінчавши оперний школу въ Варшаві и Парижі, виступав теноромъ въ опері въ Штокгольмѣ.

Въ поїздѣ надвірнинському, а въ особенности въ місцевостяхъ Скопівка, Гаврилівка, Надвірна и др., заборонили політичній власти не всяко го рода бѣль зображенія, а то по той причинѣ, що въ тихъ окрестностяхъ панують епідемічнія хоробри, якъ дифтерія, бісна інфлюзія. Зъ сен. причини отложеніе на поблизіше духовну мисію тверезості, котра мала відбутись дні 3 (15) с. м. въ Скопівцѣ.

На Словарі Е. Желеховскаго прислали на руки нашої адміністрації о. І. Рудницкій зъ Борщевець 2 зр., о. М. Царь зъ Сорокъ 1 зр., о. Кир. Генікъ зъ Березова нижнього почта Яблонівъ, 1 зр. а. и.

— Для Русинівъ потерпѣвшихъ посѣдьми часами елементарній школи прислали на руки нашої адміністрації о. Окуненській отъ пат. Брацтва церковного въ Іворівій пов. кособівського 12 зр. а. в. Сії грощі вислали мы на руки о. Прухницкого въ Турцѣ для найбільше потерпѣвшихъ мѣщан турецькихъ.

— На дѣюче воспиталище інокинь Ч. С. В. В. въ Львовѣ прислали на нашу руку: о. Хр. Коліївській зъ Веліка бѣль себе и своїхъ приложили 10 зр.; о. І. Туркевичъ зъ Соколівка 2 зр. 40 кр.

— Нерозпочата розправа. Въ Тернополі мала відбутись дні 4 л. с. м. въ судѣ окружнімъ передъ трибуналомъ присяжнихъ розправа карія противъ Аврамія Іакова Горнова, обжалованому о. поділаніе. Вже трибуналъ и судій засіданія въ салі и піблансію по обжалованому. Коли обжалованого вели черезъ подвіре судове, бѣль упавъ наразъ на землю и скончався. Лікарі потвірдили наглу смerte Горна. Оттаки предсідатель попраць судій въ присяжнихъ и всѣ разошлись домой.

— Інституцію сельськихъ акушерокъ въ Буковинѣ установило тамошнє правительство краєве въ той спосіб, що відзначаємо въ вищуканіи въ кождій громадѣ одної жінки і оттаки вислати єй на коштъ правительства на 3-місячний курсъ пологинії въ Чернівцяхъ. Си установа вийшла вже тамъ въ житіе бѣль півні року і її треба завдячувати, що теперъ далеко менше єсть слухають смерти жінчинъ положниць.

— Въ Гуті полоніцькій въ пов. кам'янецькому селянинъ Іоаніф Сливинській виконавъ на собѣ самогубство въ страшний спосіб: замкнувся въ хатѣ, пібланивъ сії и гінцівъ въ великихъ мукахъ. Огнь въ его хаті перенісъ на другій будинокъ, і таки згоріло 11 господарськихъ будинківъ съ цільнимъ добуткомъ. Неубезпеченіе страти виносить 2.912 зр. До такого чину привело Сливинського неморальне житіе и незгода межи нимъ а сыномъ.

— Новозавязаній полкъ пѣхоти одержали вже кватири штабови, именно въ Галичинѣ полкъ 89-їй призначений до Львова, а полкъ 90-їй до Переїмши. Для першого полковнику іменованый Ал. Піркеръ, для другого Грг. Теодоровичъ.

— Перенесено полківъ. Доповняючи кадри полківъ драгонівськихъ князя геського Александра і рѣв. 6 перенесено зъ Берна до Переїмши, бр. Пірета і рѣв. 9 зъ Тернополя до Прешбурга, кн. Монтенуово і рѣв. 10 зъ Переїмши до Тернополя. Кадри полківъ уланськихъ цісаря Францъ Йосифа перенесено зъ Кошиць до Бережанъ, а архік. Кароля Людвіка і рѣв. 7 зъ Бережанъ до Кошиць.

— Въ Бабинцяхъ коло Рогатина викончить артистъ-рѣзьбаръ, п. Николай Задорожній, хорошій іконоістъ въ тамошній церкві.

— На слѣдуючій посаді учительській розписує станиця славовіска окружній школи конкурсъ съ речиціємъ до посѣдьного днія падолиста с. р. а) въ пов. станиця въ вѣсімъ: при 4-класовій школѣ въ Станиславовѣ 2 посаді учителівъ съ платнією по 600 зр. і при школахъ етатовихъ 1-класовихъ въ Боднарові, Підлужу, Загвоздю и Семаківцяхъ съ платнією 300 зр. і вольнимъ мешканціємъ; б) въ пов. товмачкімъ: при школахъ етат. въ Голосовѣ, Оleshovѣ и Ольшаніца съ платнією 300 зр. і вольнимъ мешканціємъ и при школахъ філіальніхъ въ Долинѣ, Королівцѣ, Марківцяхъ, Остринѣ, Надорожній, Воронії і Тисмениці съ платнією 250 зр. і вольнимъ мешканціємъ.

— На посаді асистента фізики въ львівській школі політехнічній розписує ректоратъ тої школи конкурсъ съ речиціємъ до 15 л. падолиста с. р. Для тоги посаді визначена платнією 800 зр. рѣчно, а надає єї колегамъ професоромъ на часъ бѣль дні іменованія до конця вересня 1884 року.

— Испыти на коваліть до підковування коней, котрі не учащали на піврічній курсъ підковування а хотіть одержати свідоцтво на такихъ коваліть, бѣгутся въ другій половинѣ грудня с. р. въ

школѣ кутя коней при школѣ ветеринарії во Львовѣ. До того испыту мають кандидати голоситись письмѣ до конця падолиста с. р. до намѣтенихъ письмѣ до дирекції школи ветеринарії во Львовѣ і до подання долучити свідоцтво, що виучилися точно свого ремесла и що найменше три роки були за членівъ.

— (Дрѣбнѣ вѣсти.) Цісаръ удѣляє громадамъ: Поповиць въ пов. перемиському і Опарівка въ пов. лесівському по 100 зр. запомоги на бівонівіні, а нагаданію на будову церкви; громадѣ Довнотобівъ, калуского пов., 50 зр. на бівонівіні церкви; а громадамъ Стрѣївка, збарацького, і Дядівка, туранського пов., по 50 зр. на будову школъ, а громадѣ Сѣніава 100 зр. на бівонівіні старинного іконостаса въ церкві. — Въ пятницю вечіркомъ прибува до Львова генералъ закону об. Земстви вестникъ Петро Семененко, повертаючи зъ Адріянополі. — Отъ першого падолиста с. р. після виходу въ Вѣдній піблъ редакцію Поляка Г. Смульского тижневникъ въ німецькому языцѣ „Reform“, съ літературнимъ додаткомъ „Slavische Rundschau“. Обіхъ членівъ мають служити справамъ польськимъ. — Рада мѣста Львова іменували Матейка почетнимъ обывателемъ мѣста. — Цісаръ і архік. Альбрехтъ звідлі въ неділю виставу Матейка въ образі „Hold pruski“. Цісаръ сподобавъ себѣ дуже образъ і поручивъ подакувати Матейку за даръ того образу краєвіи на украсленіе салі въ замку на Ваведю. — Пахно, редакторъ „Кіевянинъ“, котрій бувъ доцентомъ політичної економії въ університетѣ київському, подавъ о відставку зъ університету. Вѣсти та мусила зрадувати всіхъ пріятельстви науки, тымъ більше, що Пахно подавъ о відставку якъ-разъ въ часі нещастного процесу єї Олек. Конікінъ.

НАУКА, ШТУКА И ЛІТЕРАТУРА.

— Бабуся зъ того світу, давніше оповідань П. Куліша о душахъ померихъ для сельского люду, нечатає тепер въ Кієвѣ въ 50.000 примірникахъ. Таки богате число примірниківъ дає ясний доказъ, якою конечною потребою для України єсть видалини малоруськихъ книжокъ.

— Розмова Василя Горлатого съ Семеномъ Кіниномъ о школѣ і примусъ школюмъ. Підъ тымъ заголовкомъ вийшла недавно въ Чернівцяхъ зъ печати и накладомъ В. Керекярта популярна книжка, написана Іваномъ Микитовичемъ, старшимъ учителемъ і управителемъ народної школи и членомъ окружної ради школи въ Кіцманні. Кініжка таї посвящена о. Ізидору Мартиновичу, інспекторові школъ народнихъ въ округахъ кіцманському і въжиницькому і пароху въ Орошницяхъ. Кромъ содержанія, назначеного заголовкомъ, містить таки книжочка „Оговъ къ Русинамъ“ И. Н., стихи „Моя Австрія“ И. А. Глібовицкого і образы цісарю пары. Кініжка обнимає 31 сторінъ въ 8 цѣ. Ціна 8 кр.

— „Monografія mіста Przemysla“. Підъ тою надписю появилась зъ печати накладомъ книгарій братій Сеневъ обширна книжка, написана п. Леопольдомъ Гавзеромъ, здіюнктомъ судовимъ ізъ Перемишля. Авторъ подає въ своїмъ ділѣ всі підомости, дотичнії мѣста Перемишля, отъ його основання ажъ по нинішній часъ. Треба призвіти, що авторъ дуже старанно вивізяє зъ освої задачъ, подаючи читателеви найдрѣбнішій промисл мѣста Перемишля. Всѣ бібліотеки і архіви перемишльські описані єуть великою точностю.

Вѣсти впархіальни.

Зъ Апартхії Львівської.

— Капонічну інституцію получивъ о. Яковъ Гудикъ на парохію Трибухівцѣ дек. гусятинъ ского.

— Президенту получили: 1) о. Касіянъ Куніцкій на парохію Медынь, дек. збраского; 2) о. Діонізій Бачинській на капелюнію Городище дек. бережанського; 3) о. Михаїлъ Шведицкій на парохію Мшанъ дек. городецького.

— Душпастирські посади получили єо: Тадеї Галайчука сотрудництво въ Пасѣчній, дек. на дубровицького; Алексій Заклинській завѣдательство Глинки; Александеръ Левицкій завѣдательство Стрѣльковцѣ, дек. кудринецького; Александръ Даниловичъ сотрудництво Олеська.

— До семінарії принятій: Михаїлъ Андроховичъ, Клементій Слюзоръ, Евстахъ Пелехъ, Григорій Рыбачкъ.

— Сертифікаты получили: Романъ Красицкій і Ярославъ Манковський.

— Введеній въ душпастирство о. Ізидоръ Лукашевичъ въ завѣдательство въ Волиньголівській.

— Свѣдоцтва конкурсовихъ можна получить въ капеллярію конюшникій, поставши марки стемплевій до урядника конюшній Андрея Грабовиць.

— Вз пропозицію принятій: I) на капелянію Витківъ дек. холівського: 1) Матей Барыльякъ зъ Боложиновъ; 2) Вікторъ Гарухъ зъ Грабововъ; 3) Іоанъ Завадовський зъ Увіні; посль въ списі: Теофіл Корчніцький зъ Полового. II) на Радехівъ дек. холівського: 1) Матей Барыльякъ зъ Боложиновъ; 2) Іоанъ Кобриновичъ въ Ланахъ; 3) Іполитъ Богачевський зъ Сѣлці; посль въ списі: 4) Іоанъ Завадовський зъ Увіні; 5) Порфирий Ступницький зъ Голешеві; 6) Модестъ Хоминський въ Неслуховъ; 7) Іоанъ Сологубъ въ Добротворѣ; 8) Ізидоръ Давидовичъ въ Радехівѣ. III) На Ростоки, дек. кособівського: 1) Алексій Слюсорчукъ капеляній въ Серетѣ; 2) Іоанъ Івановичъ капеляній въ Нущѣ; 3) Іоанъ Бурачніцький парохъ въ Криворівній.

— На посаду асистента фізики въ львівській школі політехнічній розписує ректоратъ тої школи конкурсъ съ речиціємъ до 15 л. падолиста с. р. Для тоги посаді визначена платнією 800 зр. рѣчно, а надає єї колегамъ професоромъ на часъ бѣль дні іменованія до конця вересня 1884 року.

— Іспити на коваліть до підковування коней, котрі не учащали на піврічній курсъ підковування а хотіть одержати свідоцтво на такихъ коваліть, бѣгутся въ другій половинѣ грудня с. р. въ

Переписка Редакції и Администрації.

Всі Ф. О. въ С. Предплаты не отвівилісѧ аль ізвѣстъ не замовилісѧ дальшої висылки, тоже тоді буде посыпати Вамъ Дѣло.

Подяка.

В. П. пану Вильгельму Ротту лікарени зъ Подкаменя складаю прилюдно сердечну подику за його часту въ безинтересову помочь лікарску въ моїмъ домѣ, якъ такожъ за теперішнє скоріе відліченіе моєї женої за тифусової середньої.

Загідзе 17 жовтня 1882. — Въ імені цілой родини, Господь Терешкевичъ парохъ зъ Загідза.

РУСКИЙ НАРОДНИЙ ТЕАТРЪ

Въ самі тов. „Зіздѣ“, ул. Францішанська 4. 7.

Въ четверть 7 (19) жовтня 1882

ЖЕНІХИ НА ВЫБОРЪ

комедія въ 3 актахъ Н. В. Гоголя.

Законічній:

НОЧЛЪГЪ ВЪ АНЕНИНАХЪ

оперетка комічка въ 1 актѣ Альб. Гр. Фредри,

музика Мірецького.

Ціни мѣсяць звичайній. Початокъ о год. 7.

ТОРГОВЛЯ ВЕЩЕЙ ЦЕРКОВНЫХЪ

В. СТАХЕВИЧА

въ Тернополі 11—12

поручає крестики нагрудні сії. Тверезості по 45 кр. за тиць.

Стефанъ Лав